

Parter

Arbetsgivarsidan: Arbetsgivarverket

Arbetstagersidan: Saco-S

Överenskommelse om ändring av Ramavtal om löner m.m. för arbetstagare inom det statliga avtalsområdet (RALS 2010-T) m.m.

1 §

2010-10-25 tecknade parterna Ramavtal om löner m.m. för arbetstagare inom det statliga avtalsområdet (RALS 2010-T) mellan Arbetsgivarverket och Saco-S i form av ett tillsvidareavtal, som därefter ändrats i vissa delar genom särskilda överenskommelser. Parterna är genom denna överenskommelse överens om följande ändring av RALS 2010-T m.m.

2 §

Parterna är överens om ändringar i Villkorsavtal-T enligt bilaga 1

3 §

Parterna är överens om ändringar i Affärsverksavtalet-T (AVA-T) enligt bilaga 2.

4 §

Parterna är överens om ändringar i Avtal om omställning enligt bilaga 3.

5 §

Parterna är överens om; Tillämpning av avtal om omställning i vissa fall då anställning upphör på grund av sjukdom, se särskilt protokoll.

Under den tid som överenskommelsen gäller ska Trygghetsstiftelsen i januari 2022 samt januari 2023 informera omställningsnämnden om tillämpningen av överenskommelsen.

6 §

Av 26 § PSA framgår att PSA-nämnden prövar frågor om personskadeersättning enligt avtalet. Det följer också av 26 § att PSA-nämnden i arbetsordning eller i särskilda beslut kan delegera denna rätt till AFA Försäkring. Mot den bakgrunden uppmanar parterna PSA-nämnden att i arbetsordningen undanta delegering till

AFA Försäkring av beslut som rör övningsituationer med mänsklig figurant. Utgångspunkten är att sådana ärenden ska hanteras av PSA-nämnden under hela avtalsperioden. Om PSA-nämnden finner att det är lämpligt kan nämnden efterhand helt eller delvis, delegera sådana ärenden till AFA.

PSA-nämnden ska i januari 2022 och januari 2023 till förhandlingsledningarna redogöra för erfarenheter av prövningen av dessa ärenden i nämnden.

7 §

En enskild arbetstagare som inte har erhållit någon uppräknings eller samordning av en livränta enligt statliga pensionsbestämmelser före PA-03 ikraftträdande kan vända sig till SPV som ska ta upp frågan i Pensionsnämnden. Nämnden har att ta ställning till om pensionen ska uppräknas enligt regelverket i 7 kap. 2 § Avdelning II PA 16 och i så fall från vilket datum. Bestämmelsen omfattar även livränta enligt Pensionsplan för arbetstagare hos allmän försäkringskassa.

8 §

Parterna har sedan 2014 haft ett pågående partsgemensamt arbete om utveckling av BESTA. Arbetet genomförs av Tekniska gruppen. Arbetet ska fortsätta under kommande tre år avseende frågorna om arbetsledare och projektledare.

I förhandlingar 2017 överenskom parterna om att genomföra ett partsgemensamt arbete rörande Affärsverksavtalen (AVA/AVA-T). Detta arbete ska slutföras under 2021.

I förhandlingar 2017 överenskom parterna om att genomföra ett partsgemensamt arbete rörande villkor internationell arbetsmarknad. Detta arbete ska slutföras under 2021.

Parterna är sedan tidigare överens om att genomföra ett arbete om Partsrådets organisation och styrning. Parterna är överens om att arbetet ska genomföras första kvartalet 2021.

9 §

Parterna är överens om att under avtalsperioden genomföra ett arbete avseende tjänstepensioner enligt bilaga 4.

10 §

Parterna är överens om att under avtalsperioden genomföra arbete i arbetsmiljöfrågor enligt bilaga 5.

11 §

Parterna är överens om att under avtalsperioden genomföra ett arbete för att omhänderta förändringar i lagen om anställningsskydd m.m. enligt bilaga 6.

12 §

Parterna är överens om att genomföra en översyn av Överenskommelserna om samarbete i statistikfrågor enligt bilaga 7.

13 §

Parterna är överens om att genomföra en översyn av Avtal om tidsbegränsad anställning som postdoktor enligt bilaga 8.

14 §

Parterna är överens om att i januari 2022 inleda ett arbete kring Villkorsavtal -T, bilaga 5, Specialbestämmelser för vissa arbetstagare vid universitet och högskolor.

Parterna är överens om att i januari 2022 inleda ett arbete med att omformulera texterna om den lokala lönebildningen på ett sådant sätt att det bättre speglar särarten och syftet med tillsvidareavtalet.

Parterna är överens om att i oktober 2021 inleda ett arbete i syfte att undersöka möjligheterna att utöka enskilda överenskommelser

15 §

Parterna är överens om Partsrådets finansiering och verksamhet under avtalsperioden enligt särskilt protokoll.

Vid protokollet

Matilda Nyström Arnek

Justerat
Arbetsgivarverket

Anna Falck

Justerat
Saco-S

Anna Steen

Ändringar i Villkorsavtal –T Arbetsgivarverket – Saco-S

Parterna är överens om följande ändringar i Villkorsavtal- T Arbetsgivarverket – Saco-S med giltighet från och med den 1 januari 2021 om inte annat anges.

1 §

1 kap. tillförs en ny paragraf 1 b § med följande lydelse.

Inför att överenskommelse om anställning träffas ska arbetsgivaren och den sökande, på arbetsgivarens initiativ, klarlägga vad som gäller i frågor av betydelse för anställningen såsom t.ex. lön, anställningsform, omfattning, tillämpliga kollektivavtal och geografisk arbetsskyldighet.

Anmärkning

Klarläggandena som gjorts bör dokumenteras skriftligt.

2 §

5 kap. 14 § tredje stycket ska ha följande lydelse från och med den 1 januari 2021.

Semesterlönegarantin för en heltidsarbetande arbetstagare utgörs från och med den 1 januari 2021¹ för varje uttagen betald semesterdag av ett belopp som motsvarar skillnaden mellan 1483 kronor och det lägre belopp som utgör summan av 4,6 % av den fasta lönen plus semestertillägg.

---

¹ Beloppet är 1510 kronor från och med den 1 januari 2022 och 1537 kronor från och med den 1 januari 2023.

Ändringar i Affärsverksavtal-T Arbetsgivarverket – Saco-S

Parterna är överens om följande ändringar i Affärsverksavtal-T Arbetsgivarverket – Saco-S med giltighet från och med den 1 januari 2021.

1 §

2 § tillförs ett nytt mom. 1 a mom. med följande lydelse.

Inför att överenskommelse om anställning träffas ska arbetsgivaren och den sökande, på arbetsgivarens initiativ, klargöra vad som gäller i frågor av betydelse för anställningen såsom t.ex. lön, anställningsform, omfattning, tillämpliga kollektivavtal och geografisk arbetskyldighet.

Anmärkning

Klarläggandena som gjorts bör dokumenteras skriftligt.

2 §

11 § 5 mom. stycket före anmärkningen ska från och med den 1 januari 2021.

Semesterlönegarantin för en heltidsarbetande arbetstagare utgörs från och med den 1 januari 2021² för varje uttagen betald semesterdag av ett belopp som motsvarar skillnaden mellan 1483 kronor och det lägre belopp som utgör summan av 4,6 % av den fasta lönen plus semestertillägg.

---

² Beloppet är 1510 kronor från och med den 1 januari 2022 och 1537 kronor från och med den 1 januari 2023.

Ändringar i avtal om omställning

Parterna är överens om att från och med den 1 januari 2021 göra följande ändringar i Avtal om omställning.

1 §

1 kap. 5 § Arbetsgivarens ansvar tillförs ett nytt tredje och fjärde stycke med följande lydelse

Tidig kontakt med Trygghetsstiftelsen

I ett tidigt skede i en omställningssituation kan arbetsgivaren avropa stöd från Trygghetsstiftelsen.

Stödinsatserna kan vara att:

- informera medarbetarna om det stöd Trygghetsstiftelsen kan ge och hur processen kommer att se ut om och när man har blivit anmäld till stiftelsen.
- kunna ge samma information till HR-funktionen, chefer och fackliga företrädare i myndigheterna, för att öka deras kunskap och trygghet under omställningsprocessen.

Överenskommelse om partsgemensamt arbete avseende tjänstepensioner

Bakgrund

Partierna i den parlamentariska pensionsgruppen kom 2017 överens om en fortsatt renovering av pensionssystemet för att säkra långsiktigt höjda, hållbara och trygga pensioner. Av överenskommelsen framgår bl.a. att uttagsåldern för allmän pension, åldern för uttag av garantipension samt åldern för rätten att kvarstå i anställning höjs successivt. Arbetsmarknadens trygghetssystem kopplas till en riktålder och skattelagstiftningen kommer att förändras bl.a. avseende uttagsålder för tjänstepension.

Pensionsgruppen har löpande samråd med arbetsmarknadens parter. I den avsiktsförklaring som överenskoms 2016 framgår att *”Avtalen om tjänstepensioner ser ut på många olika sätt. Många avtal som tecknats under de senaste åren har en inriktning som stöder strävandena efter ett längre arbetsliv. Parterna har för avsikt att ytterligare förstärka denna strävan genom att se över befintliga avtal.”*

Centrala parter bedömer att den parlamentariska pensionsgruppens överenskommelse kan innebära behov av förändringar i de statliga tjänstepensionsbestämmelserna. I nuläget har pensionsgruppens förslag i vissa delar preciserats och trätt i kraft, i andra delar återfinns ännu inte preciserade regelverk.

I avtalsrörelsen 2020 har arbetstagarorganisationerna yrkat på förändringar av tjänstepensionsavtalet och delpensionsavtalet. Arbetsgivarverket har i avtalsrörelsen inte yrkat på några förändringar i avtalen, men kan se behov av en översyn av avtalsbestämmelserna.

Arbetets inriktning

Parterna är överens om att genomföra ett partsgemensamt arbete om de statliga tjänstepensionsbestämmelserna som tar sin utgångspunkt i den parlamentariska pensionsgruppens överenskommelse från 2017 samt arbetstagarorganisationernas yrkanden i avtalsrörelsen 2020.

Parterna är därvid överens om att pröva förutsättningarna för och behov av förändringar samt behov av finansiering. I detta arbete kan parterna lyfta frågor som inte lagts som yrkanden i avtalsförhandlingarna.

Tidplan

Det partsgemensamma arbetet ska slutföras senast september 2022, med en avstämning med förhandlingsledningarna i januari 2022, för att förhandlingar i frågan ska kunna inledas oktober 2022.

Centrala parterers arbete i arbetsmiljöfrågor

Bakgrund

2016 tecknade parterna inom det statliga avtalsområdet en partsgemensam avsiktsförklaring om att bidra till att motverka ohälsa och stigande sjuktal och i stället minska sjuktalet inom de statliga verksamheterna. Parterna konstaterade då att det är ett långsiktigt arbete som krävs för att insatserna ska ge effekt. Arbetet har hittills i huvudsak bedrivits inom ramen för Partsrådets arbetsområden Arbetsmiljö ur ett partsperspektiv och Hållbart arbetsliv, men också centrala parterers arbete avseende arbetsmiljöer där personalen har mycket kontakt med allmänheten. Det arbete som inletts inom ramen för den partsgemensamma avsiktsförklaringen behöver stärkas. Samtidigt har pandemin under 2020 bidragit till en snabb omställning av arbetsätt och aktualiserat nya frågor kring hälsa och arbetsmiljö på statens arbetsplatser.

Mot denna bakgrund och med utgångspunkt i de förhandlingar som ägt rum i avtalsrörelsen ser centrala parter behov av att under avtalsperioden genomföra ett gemensamt arbete enligt nedan.

Arbetets inriktning

Förhandlingsledningarna behöver vara informerade om aktuella arbetsmiljöfrågor för att kunna föra en gemensam dialog och utveckla arbetet enligt den partsgemensamma avsiktsförklaringen. Förhandlingsledningarna är överens om att partsgemensamma arbeten kan vara ett sätt att få del av sådan information.

Förhandlingsledningarna är överens om att en partsgemensam grupp under avtalsperioden får i uppdrag att arbeta med följande:

- Dra slutsatser om sjukfrånvarons utveckling och tendenser utifrån den statistik över sjukfrånvaron i staten som Statskontoret årligen presenterar och annan statistik som parterna är överens om. Härvid ska särskilt uppmärksammas förändringar i statistiken som kan vara en följd av pandemin.
- Sammanställa och dra slutsatser av lokala parterers erfarenheter av hur lag- och avtalsreglerad partssamverkan, till exempel arbetsmiljöarbetet, påverkats av den situation som pandemin har satt oss i.
- Ta fram förslag till partsgemensamma insatser efter Regeringens beslut om ny arbetsmiljöstrategi med anledning av att den nuvarande strategin för 2016-2020 löper ut.

- Bidra till att stärka kunskaperna hos lokala parter i det förebyggande och aktiva arbetet mot diskriminering och sexuella trakasserier genom att ge förslag till aktiviteter och exempel på handlingsplaner.

Under avtalsperioden kan ytterligare uppdrag aktualiseras till arbetsgruppen.

Tidplan

Arbetsgruppen ska återrapportera och föra en dialog med förhandlingsledningarna om uppdragen enligt tidplan som förhandlingsledningarna beslutar om. Förhandlingsledningarna har att besluta om eventuella partsgemensamma insatser med anledning av gruppens arbete.

Bilaga 6

Principöverenskommelse för att omhänderta förändringar i lagen om anställningsskydd m.m.

Bakgrund

Som ett resultat av Januariavtalet tillsattes en utredning i april 2019 för att lämna förslag på en moderniserad arbetsrätt. I direktivet till utredningen framgår det att ”Arbetsmarknadens parter autonomi och självständighet är en förutsättning för att parterna fortsatt ska kunna ta ett stort ansvar för regleringen på arbetsmarknaden i syfte att skapa flexibla lösningar som är anpassade för olika branscher. Utredningens förslag bör därför samlat innebära att en grundläggande balans mellan arbetsmarknadens parter upprätthålls. Det är också viktigt att arbetsmarknadens parter har möjlighet att bygga vidare på de kollektivavtalslösningar som redan finns.”

Den statliga utredningen presenterade sitt resultat i maj 2020 och parterna på den privata sektorn (Svenskt Näringsliv och PTK) har därefter genom förhandlingar presenterat ett nytt förslag till ändringar i lagen om anställningsskydd (LAS) och behov av förändringar i andra författningar som balanseras av förändringar i parternas kollektivavtal.

Det är i denna stund oklart vilka förändringar som kommer att genomföras i LAS och andra närliggande författningar. Frågorna bereds i regeringskansliet med en inriktning att det är parternas förhandlingsförslag som ska ligga till grund för en ny statlig utredning.

Arbetets inriktning

Parterna är överens om att under avtalsperioden och i ljuset av Svenskt Näringslivs och PTKs överenskommelse samt kommande förändringar i LAS se över aktuella kollektivavtal i syfte att åstadkomma en balans mellan arbetsgivarnas och arbetstagarnas behov av att skapa en helhetslösning för det statliga avtalsområdet.

Tidplan

Centrala parter (förhandlingsledningarna) ska så snart som möjligt, senast under januari 2021, gemensamt gå igenom de förändringar som återfinns i överenskommelsen mellan Svenskt Näringsliv och PTK för att identifiera påverkan på statliga kollektivavtal. Förhandlingsledningarna ska besluta om ett eller flera uppdrag till en arbetsgrupp för att vidare utreda hur föreslagna förändringar eventuellt påver-

kar de kollektivavtalslösningar som finns på statlig sektor. I en uppdragsbeskrivning ska framgå hur arbetsgruppens arbete ska redovisas till förhandlingsledningarna. Under avtalsperioden kan nya uppdrag tillkomma.

När förslag till lagändringar i LAS och andra närliggande författningar föreligger är parterna överens om att ta upp förhandlingar för att bygga vidare på de kollektivavtalslösningar som redan finns inom statlig sektor. Ett sådant förhandlingsarbete ska bedrivas med ambition att matcha tidplaner för införandet av författningsändringar.

Bilaga 7

Uppdrag – avtal om samarbete i statistikfrågor

Bakgrund

Av de centrala överenskommelserna om samarbete i statistikfrågor framgår det att ”Den partsgemensamma lönestatistiken består av primärdata och utgör underlag för analyser och beräkningar i samband med centrala och lokala förhandlingar”.

Förutsättningarna för samarbetet har påverkats av ett förändrat säkerhetsläge och införandet av säkerhetsskyddslagen. I avtalsrörelsen har arbetstagarorganisationerna därför yrkat på att det partsgemensamma statistikutbytet utvecklas för att parterna även fortsättningsvis ska få likvärdig tillgång till statistiskt underlag.

Införandet av säkerhetsskyddslagen påverkar bl.a. vilka krav som ställs på den som tar emot uppgifter samt hur uppgifterna i övrigt kan hanteras då den är säkerhetsklassad. Den partsgemensamma statistiken samlas in av Arbetsgivarverket. Därför har t.ex. arbetstagare säkerhetsklassats samt myndighetens rutiner ändrats. För att kunna lämna vidare säkerhetsklassad information måste den mottagande organisationens säkerhetsrutiner vara likställda med överlämnande organisation.

Mot den bakgrunden är parterna överens om att avtalen om samarbete i statistikfrågor behöver ses över för att upprätthålla en tillräcklig säkerhetsnivå vid hanteringen av den partsgemensamma lönestatistiken och därmed säkerställa att parterna så långt det är möjligt har tillgång till partsgemensam lönestatistik på motsvarande sätt som tidigare.

Upplysning:

Parterna i överenskommelsen bär även fortsatt gemensamt kostnaderna för statistikproduktionen. Kostnadsfördelningen är inte en del av detta uppdrag.

Uppdrag

Mot den bakgrunden ges den partsgemensamma arbetsgruppen i statistikfrågor (Tekniska gruppen) i uppdrag att gemensamt se över överenskommelserna om samarbete i statistikfrågor och göra de ändringar som krävs för att nå en tillräcklig säkerhetsnivå för hanteringen av lönestatistiken.

Översynen ska därför avse

- vilka variabler (primärdata) lönestatistiken ska omfatta för att uppfylla lönestatistikens huvudsyfte
- reglering av tillgång och nyttjande av primärdata och referensstatistik
- vilka krav som behöver ställas avseende rutiner, utbildningsinsatser, säkerhetsprövning etc. samt

- andra ändringar av avtalet som behöver uppnås för en tillräcklig säkerhetsnivå

Tidplan

Uppdraget ska vara slutfört den 30 juni 2021.

*Bilaga 8***Uppdrag - avtal om tidsbegränsad anställning som postdoktor**

Avtal om tidsbegränsad anställning som postdoktor trädde i kraft den 1 september 2008. Avtalet ger möjligheter att i vissa fall tidsbegränsa en anställning utöver vad som följer av LAS. Syftet med avtalet är att ge personer som nyligen avlagt doktorsexamen en möjlighet till fortsatt meritering, främst vad gäller forskning.

Parterna är överens om att det finns ett behov av att se över bestämmelserna i avtalet utifrån förändringar som skett sedan avtalet träffades.

Parterna är därför överens om att i januari 2021 inleda en förhandling om förändringar av postdokavtalet med målet att slutföra detta den 30 april 2021.